RICHTSNOER (EU) 2023/832 VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 16 december 2022

tot wijziging van Richtsnoer (EU) 2016/65 betreffende binnen het kader van de tenuitvoerlegging van het monetairbeleidskader van het Eurosysteem toegepaste surpluspercentages (ECB/2015/35) *(ECB/2022/49)*

DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 127, lid 2, eerste streepje,

Gezien de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, en met name artikel 3.1, eerste streepje, de artikelen 9.2, 12.1, 14.3 en 18.2, en artikel 20, eerste alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Overeenkomstig artikel 18.1 van de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, mogen de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de lidstaten die de euro als munt hebben (hierna de "NCB's" genoemd), krediettransacties verrichten met kredietinstellingen en andere marktpartijen, waarbij de verleende kredieten worden gedekt door toereikend onderpand. In Richtsnoer (EU) 2015/510 van de Europese Centrale Bank (ECB/2014/60) ([1]) zijn de algemene voorwaarden vastgelegd waaronder de ECB en de NCB's bereid zijn krediettransacties te verrichten, waaronder de beleenbaarheidscriteria voor onderpand voor krediettransacties van het Eurosysteem.

(2) Alle voor krediettransacties van het Eurosysteem beleenbare activa zijn onderworpen aan specifieke risicobeheersingsmaatregelen om het Eurosysteem te beschermen tegen financiële verliezen in gevallen waarin het onderpand moet worden gerealiseerd vanwege een geval van verzuim van een wederpartij. Het risicobeheersingskader van het Eurosysteem wordt regelmatig getoetst teneinde toereikende bescherming te waarborgen. Naar aanleiding van die regelmatige toetsing heeft de Raad van bestuur op 15 juli 2022 besloten bepaalde wijzigingen aan te brengen in het risicobeheersingskader.

(3) De Raad van bestuur heeft besloten de tijdelijke verlaging van de surpluspercentages waartoe was besloten als onderdeel van de tijdelijke onderpandversoepelingsmaatregelen die het Eurosysteem heeft genomen naar aanleiding van de uitzonderlijke economische en financiële omstandigheden in verband met de verspreiding van de coronavirusziekte (COVID-19), verder uit te faseren. Met deze tweede stap van de geleidelijke uitfasering van de surpluspercentageverlaging waartoe de Raad van bestuur op 23 maart 2022 heeft besloten, zal deze uitfasering worden afgerond.

(4) Aangezien het risicoprofiel van andere door wetgeving gereguleerde gedekte obligaties en van *multi cédulas* vergelijkbaar is met dat van gedekte obligaties van het Jumbo-type, heeft de Raad van bestuur ook besloten dat op deze obligaties dezelfde surpluspercentages moeten worden toegepast, en dat derhalve alle door wetgeving gereguleerde gedekte obligaties en *multi cédulas* moeten worden opgenomen in surpluspercentagecategorie II en verwijzingen naar gedekte obligaties van het Jumbo-type moeten worden geschrapt uit Richtsnoer (EU) 2016/65 van de Europese Centrale Bank (ECB/2015/35) ([2]).

([1]) Richtsnoer (EU) 2015/510 van de Europese Centrale Bank van 19 december 2014 betreffende de tenuitvoerlegging van het monetairbeleidskader van het Eurosysteem (algemene documentatie richtsnoer) (ECB/2014/60) (PB L 91 van 2.4.2015, blz. 3).

([2]) Richtsnoer (EU) 2016/65 van de Europese Centrale Bank van 18 november 2015 betreffende binnen het kader van de tenuitvoerlegging van het monetairbeleidskader van het Eurosysteem toegepaste surpluspercentages (ECB/2015/35) (PB L 14 van 21.1.2016, blz. 30).

(5) Daarnaast heeft de Raad van bestuur besloten de onderbrenging van door de Europese Unie uitgegeven schuldbewijzen te wijzigen van surpluspercentagecategorie II naar surpluspercentagecategorie I, gezien hun vergelijkbaarheid met schuldbewijzen in laatstgenoemde categorie op het gebied van de prijsstelling en het markt- en liquiditeitsrisico, bij de controle op de rating of de restlooptijd van een instrument. Dit is in overeenstemming met de risicobeheerbeginselen van bescherming, consistentie, eenvoud en transparantie, die ten grondslag liggen aan de opzet van het onderpandkader van het Eurosysteem, met inbegrip van surpluspercentages.

(6) Teneinde een meer gedetailleerde en passende behandeling van de risico's die verbonden zijn aan instrumenten met een lange looptijd mogelijk te maken en aldus de risicodekking van het surpluspercentageschema te verbeteren, werd besloten de categorie instrumenten met de langste restlooptijd d.w.z. meer dan tien jaar ([10, ∞)), op te splitsen in drie nieuwe categorieën: tien tot vijftien jaar ([10, 15)), vijftien tot dertig jaar ([15, 30)) en dertig jaar of meer ([30, ∞)). Dit besluit, in combinatie met het besluit om een looptijdafhankelijke theoretische waarderingsverlaging toe te passen, beoogt eveneens de granulariteit van de risicodekking van die theoretische waardering te verbeteren, hetgeen met name relevant is voor instrumenten met langere looptijden.

(7) Het werd ook noodzakelijk geacht de definitie van de restlooptijd voor gedekte obligaties voor eigen gebruik verder te specificeren en aan te passen, en daarbij een onderschied te maken tussen obligaties met soft bullet-structuur en obligaties met een conditional pass-throughstructuur, om een ongewenste (d.w.z. niet door risico-overwegingen gerechtvaardigde) toename van surpluspercentages die op deze obligaties van toepassing zijn te voorkomen als gevolg van de bovengenoemde opsplitsing van de categorie schuldbewijzen met een lange looptijd in drie afzonderlijke categorieën.

(8) Voorts heeft de Raad van bestuur besloten om, zowel in het permanente als in het tijdelijke onderpandkader, de huidige vaste 5 % theoretische waarderingsverlaging, die overeenkomstig artikel 134 van Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) op verhandelbare activa van toepassing is, te vervangen door een naar looptijd gedifferentieerd waarderingsplan voor alle theoretisch gewaardeerde verhandelbare activa, met uitzondering van die welke onder surpluspercentagecategorie I vallen. De achterliggende reden hiervoor is om het onderpand van het Eurosysteem meer granulair te beschermen tegen modelrisico's die voortvloeien uit de theoretische waardering van verhandelbare activa.

(9) Teneinde de risico's van verhandelbare activa met variabele coupons adequaat weer te geven en de risicobescherming van het Eurosysteem te verbeteren, werd voorts besloten de surpluspercentages van verhandelbare activa met een vaste coupon en variabele coupon op elkaar af te stemmen, aangezien deze vergelijkbare niveaus van totaalrisico vertoonden.

(10) Derhalve moet Richtsnoer (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE RICHTSNOER VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen

Richtsnoer (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) wordt als volgt gewijzigd:

1) In artikel 2 worden de punten a), b) en c) vervangen door:

"a) door centrale overheden uitgegeven schuldbewijzen, door de Europese Unie uitgegeven schuldbewijzen, ECB-schuldbewijzen en schuldbewijzen die zijn uitgegeven door NCB's vóór de aannemingsdatum van de euro in hun respectieve lidstaat, worden opgenomen in surpluspercentagecategorie I;

b) schuldbewijzen uitgegeven door:

i) lokale en regionale overheden;

ii) door het Eurosysteem als agentschappen ingedeelde entiteiten, zijnde kredietinstellingen of niet-kredietinstellingen, die aan de kwantitatieve criteria van bijlage XII bis bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (EU/2014/60) voldoen;

iii) multilaterale ontwikkelingsbanken en internationale organisaties m.u.v. de Europese Unie, en door wetgeving gereguleerde gedekte obligaties en *multi cédulas* worden opgenomen in surpluspercentagecategorie II;

c) schuldbewijzen uitgegeven door:

i) niet-financiële vennootschappen;

ii) vennootschappen in de overheidssector, en

iii) agentschappen die niet-kredietinstellingen zijn en die niet aan de kwantitatieve criteria van bijlage XII bis bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) voldoen, worden opgenomen in surpluspercentagecategorie III;".

2) Artikel 3 wordt vervangen door:

"*Artikel 3*

Surpluspercentages voor verhandelbare activa

1. De surpluspercentages voor de in surpluspercentagecategorieën I tot en met IV ondergebrachte verhandelbare activa worden vastgesteld op basis van:

a) de onderbrenging van het specifieke activum in kredietkwaliteitscategorie 1, 2 of 3;

b) de activumrestlooptijd, zoals bepaald in lid 2;

c) de activumcouponstructuur, zoals bepaald in lid 2.

2. Voor in de surpluspercentagecategorieën I tot en met IV ondergebrachte verhandelbare activa hangt het toepasselijke surpluspercentage af van de restlooptijd en de couponstructuur van het activum (vast/variabel of nulcoupon) zoals vastgesteld op basis van tabel 2 in de bijlage bij dit richtsnoer. De relevante looptijd voor de vaststelling van het toe te passen surpluspercentage is de activumrestlooptijd, ongeacht het couponstructuurtype.

2 bis. De vaststelling van de restlooptijd voor gedekte obligaties voor eigen gebruik hangt af van de vraag of de gedekte obligaties voor eigen gebruik een soft bulletstructuur of een conditional pass-throughstructuur hebben, en wel als volgt:

a) in het geval van gedekte obligaties voor eigen gebruik met een soft bulletstructuur wordt de restlooptijd gedefinieerd als de maximale duur waartoe de looptijd kan worden verlengd, zoals weergegeven in de voorwaarden voor de specifieke gedekte obligatie;

b) in het geval van gedekte obligaties voor eigen gebruik met een conditional pass-throughstructuur komt de restlooptijd overeen met de categorie [10,15) jaar.

Binnen het kader van dit lid 2 bis betekent "voor eigen gebruik" de indiening of het gebruik van gedekte obligaties door een wederpartij die de wederpartij zelf, of een entiteit waarmee zij nauwe banden onderhoudt, heeft uitgegeven of heeft gegarandeerd zoals bepaald in overeenstemming met artikel 138 van Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60).

3. Voor in surpluspercentagecategorie V ondergebrachte verhandelbare activa worden, ongeacht hun couponstructuur, de surpluspercentages vastgesteld op basis van de gewogen gemiddelde activumrestlooptijd zoals uiteengezet in leden 4 en 5. De surpluspercentages die van toepassing zijn op in categorie V ondergebrachte verhandelbare activa zijn vastgelegd in tabel 2 bis in de bijlage bij dit richtsnoer.

4. De gewogen gemiddelde restlooptijd van de seniortranche van een effect op onderpand van activa is naar schatting de verwachte gewogen gemiddelde tijd tot de terugbetaling van die tranche. Voor behouden gemobiliseerde effecten op onderpand van activa gaat de berekening van de gewogen gemiddelde restlooptijd ervan uit dat de call options van de emittent niet zullen worden uitgeoefend.

5. Voor de toepassing van lid 4 betekent "behouden gemobiliseerde effecten op onderpand van activa" de effecten op onderpand van activa voor meer dan 75 % van het uitstaande nominale bedrag, aangewend door een wederpartij die het effect op onderpand van activa heeft uitgegeven of door entiteiten die nauw verbonden zijn met de initiator. Die nauwe banden worden vastgesteld overeenkomstig artikel 138 van Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60).".

3) Artikel 4 wordt vervangen door:

"*Artikel 4*

Op specifieke typen verhandelbare activa toegepaste aanvullende surpluspercentages

In aanvulling op de in artikel 3 van dit richtsnoer neergelegde surpluspercentages gelden de volgende aanvullende surpluspercentages voor specifieke typen verhandelbare activa:

a) alle in surpluspercentagecategorieën II, III, IV en V ondergebrachte verhandelbare activa die theoretisch worden gewaardeerd overeenkomstig de in artikel 134 van Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) neergelegde regels worden onderworpen aan een aanvullend surpluspercentage in de vorm van een waarderingsverlaging. De waarderingsverlaging, ook voor gedekte obligaties voor eigen gebruik, is afhankelijk van de verwachte restlooptijd of, in het geval van surpluspercentagecategorie V, de gewogen gemiddelde activumrestlooptijd, op de in tabel 4 van de bijlage bij dit richtsnoer vermelde niveaus. Voor de berekening van de waarderingsverlaging voor gedekte obligaties voor eigen gebruik is de verwachte restlooptijd de oorspronkelijk geplande vervaldatum, tenzij en totdat een looptijdverlenging is geactiveerd;

b) op gedekte obligaties voor eigen gebruik wordt een aanvullend surpluspercentage toegepast van: i) 8 % op de waarde van de schuldbewijzen die zijn ondergebracht in kredietkwaliteitscategorieën 1 en 2, en ii) 12 % op de waarde van de schuldbewijzen die zijn ondergebracht in kredietkwaliteitscategorie 3. Binnen het kader van dit lid betekent "voor eigen gebruik" hetzelfde als in artikel 3, lid 2 bis;

c) indien het in punt b) bedoelde aanvullende surpluspercentage ten aanzien van de onderpandbeheersystemen van de NCB, triparty-agent of TARGET, voor wat betreft automatische zekerheidsstelling, niet kan worden toegepast, wordt in dergelijke systemen of in een dergelijk platform het aanvullende surpluspercentage toegepast op de gehele emissiewaarde van de gedekte obligaties voor eventueel eigen gebruik.".

4) In artikel 5 wordt lid 5 vervangen door:

"5. Op niet-verhandelbare retailschuldbewijzen met hypothecair onderpand is een surpluspercentage van 31,5 % van toepassing.".

5) De bijlage wordt vervangen door de bijlage bij dit richtsnoer.

Artikel 2

Vankrachtwording en tenuitvoerlegging

1. Dit richtsnoer wordt van kracht op de dag van kennisgeving ervan aan de NCB's.

2. De NCB's nemen de nodige maatregelen om aan dit richtsnoer te voldoen en passen die maatregelen met ingang van 29 juni 2023 toe. Zij stellen de ECB uiterlijk op 17 februari 2023 in kennis van de met die maatregelen verband houdende teksten en middelen.

Artikel 3

Geadresseerden

Dit richtsnoer is gericht tot de NCB's.

Gedaan te Frankfurt am Main, 16 december 2022.

Voor de Raad van bestuur van de ECB
De president van de ECB
Christine LAGARDE

BIJLAGE

De bijlage bij Richtsnoer (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) wordt vervangen door:

"BIJLAGE

Tabel 1

Surpluspercentagecategorieën voor beleenbare verhandelbare activa op basis van het emittenttype en/of activumtype

Categorie I	Categorie II	Categorie III	Categorie IV	Categorie V
Door centrale overheden uitgegeven schuldbewijzen Door de Europese Unie uitgegeven schuldbewijzen ECB-schuldbewijzen Door nationale centrale banken (NCB's) vóór de aannemingsdatum van de euro in hun respectieve lidstaat uitgegeven schuldbewijzen	Door lokale en regionale overheden schuldbewijzen Schuldbewijzen uitgegeven door vanwege het Eurosysteem als agentschappen ingedeelde entiteiten (kredietinstellingen of niet-kredietinstellingen) die voldoen aan de in bijlage XII bis bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) opgenomen kwantitatieve criteria Door multilaterale ontwikkelingsbanken en internationale organisaties m.u.v. Europese Unie uitgegeven schuldbewijzen Door wetgeving gereguleerde gedekte obligaties Multi cédulas	Schuldbewijzen uitgegeven door niet-financiële vennootschappen, vennootschappen in de overheidssector en agentschappen die niet-kredietinstellingen zijn en die niet voldoen aan de kwantitatieve criteria van bijlage XII bis bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60)	Ongedekte schuldbewijzen uitgegeven door kredietinstellingen en agentschappen die kredietinstellingen zijn en die niet voldoen aan de kwantitatieve criteria van bijlage XII bis bij Richtsnoer (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) Ongedekte schuldbewijzen uitgegeven door financiële vennootschappen m. u.v. kredietinstellingen	Effecten op onderpand van activa

Tabel 2

Surpluspercentages toegepast op beleenbare verhandelbare activa in surpluspercentagecategorieën I tot en met IV

(in %)

		Surpluspercentagecategorieën							
Kredietkwaliteit	Restlooptijd (jaren) (*)	Categorie I		Categorie II		Categorie III		Categorie IV	
		vastrentende of variabele coupon	nulcoupon	vastrentende of variabele coupon	nulcoupon	vastrentende of variabele coupon	nulcoupon	vastrentende of variabele coupon	nulcoupon
Categorieën 1 en 2	[0,1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5
	[1,3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5
	[3,5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0
	[5,7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0
	[7,10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5
	[10,15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5
	[15,30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0
	[30, ∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5
		Surpluspercentagecategorieën							
Kredietkwaliteit	Restlooptijd (jaren)	Categorie I		Categorie II		Categorie III		Categorie IV	
		Vastrentende of variabele coupon	Nulcoupon	Vastrentende of variabele coupon	Nulcoupon	Vastrentende of variabele coupon	Nulcoupon	Vastrentende of variabele coupon	Nulcoupon
Categorie 3	[0,1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5
	[1,3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0
	[3,5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0
	[5,7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5
	[7,10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5
	[10,15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0
	[15,30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0
	[30, ∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0

(*) d.w.z. [0,1) restlooptijd korter dan één jaar, [1,3) restlooptijd gelijk aan of langer dan één jaar en korter dan drie jaar enz.

Tabel 2 bis

Surpluspercentages toegepast op beleenbare verhandelbare activa in surpluspercentagecategorie V

(in %)

		Categorie V
Kredietkwaliteit	Gewogen gemiddelde restlooptijd (*)	Surpluspercentage
Categorieën 1 en 2	[0,1)	4,0
	[1,3)	5,0
	[3,5)	7,0
	[5,7)	9,0
	[7,10)	12,0
	[10,15)	18,0
	[15,30)	20,0
	[30, ∞)	22,0

(*) d.w.z. [0,1) gewogen gemiddelde restlooptijd korter dan één jaar, [1,3) gewogen gemiddelde restlooptijd gelijk aan of langer dan één jaar en korter dan drie jaar enz.

Tabel 3

Surpluspercentages toegepast op beleenbare verhandelbare kredietvorderingen

(in %)

Kredietkwaliteit	Restlooptijd (jaren) (*)	Vaste rente betaling	Variabele rente betaling
Categorieën 1 en 2	[0,1)	8,0	8,0
	[1,3)	11,5	8,0
	[3,5)	15,0	8,0
	[5,7)	20,0	11,5
	[7,10)	26,0	15,0
	[10,15)	33,0	20,0
	[15,30)	38,0	26,0
	[30, ∞)	40,0	33,0
Categorie 3	[0,1)	16,0	16,0
	[1,3)	25,0	16,0
	[3,5)	35,0	16,0
	[5,7)	42,0	25,0
	[7,10)	46,0	35,0
	[10,15)	48,0	42,0
	[15,30)	50,0	46,0
	[30, ∞)	52,0	48,0

(*) d.w.z. [0,1) restlooptijd korter dan één jaar, [1,3) restlooptijd gelijk aan of langer dan één jaar en korter dan drie jaar enz.

Tabel 4

Waarderingsverlagingsniveaus toegepast op verhandelbare activa in surpluspercentagecategorieën II tot en met V die theoretisch worden gewaardeerd

(in %)

Restlooptijd/Gewogen gemiddelde restlooptijd (jaren) (*)	Waarderingsverlaging
[0,1)	1,5
[1,3)	2,5
[3,5)	3,0
[5,7)	3,5
[7,10)	4,5
[10,15)	6,0
[15,30)	8,0
[30, ∞)	13,0".

(*) d.w.z. [0,1) restlooptijd/gewogen gemiddelde restlooptijd korter dan één jaar, [1,3) restlooptijd/gewogen gemiddelde restlooptijd gelijk aan of langer dan één jaar en korter dan drie jaar enz.